

พู่กันของสง่า มะยุระ รู้ไหมว่าท่านคือใคร

■ นำเสนอเมื่อ 30 ต.ค. 2551

สง่า มะยุระ เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๒ ที่ อ. ศรีประจันต์ จ. สุพรรณบุรี
ศึกษาวิชาสามัญที่โรงเรียนวัดสี่ประสุตพรต พรอมกับฝึกวิชาวาดเขียนมาตั้งแต่เด็กกับอาจารย์ภู ที่วัดมะนาว อ.
บางปลาร้า จ. สุพรรณบุรี ต่อมาได้มาอยู่กับอาจารย์มวนที่วัดสุวรรณาราม คลองบางกอกน้อย ธนบุรี
จึงได้มีโอกาสเรียนวาดเขียนกับครูสอซึ่งที่อยู่ข้างวัดนั้น
ครูสอจึงพาไปช่วยเขียนลายรดน้ำที่หน้าตุงพระวิหารวัดพระเชตุพนฯ
ต่อมาได้ไปสมัครทำงานเขียนพานแว่นฟ้ากับคุณผิน และเขียนตุงพระมาลัยที่วัดมหาธาตุ

สง่า มะยุระ ได้รู้จักกับหลวงเจนจิตตรง ช่างเขียนอันลือชื่อในสมัยนั้น
ท่านชวนให้ไปช่วยเขียนลายบนโถกะยาคุ โดยเอาฟักทองมากลึงให้เหมือนโถและจะต้องให้เสร็จในวันเดียว
มิฉะนั้นฟักทองจะเหี่ยว ทั้งสองท่านช่วยกันเขียนจนเสร็จ หลวงเจนจิตตรงชมฝีมือว่าดี
จึงชวนให้ไปช่วยเขียนที่วัดสุวรรณคีรีในคลองบางกอกน้อย
โดยมอบหมายให้เขียนลายรดน้ำที่บานประตูหน้าต่างโบสถ์ ตอนนั้นหลวงเจนฯ ท่านชรามาก
เมื่อเห็นว่าช่างงานแข็งดีจึงมอบหมายให้เขียนทั้งหมด นายสง่าต้องใช้เวลาเขียนถึงสี่เดือนจึงเสร็จ

ต่อมาได้รับเหมาเขียนพานแว่นฟ้าและตุงพระมาลัยให้นายอู๊ด ช่างหล่อ และส่งขายที่ร้านแถวเสาชิงช้า
ระยะนี้ต้องทำงานหนักมาก โดยเริ่มลงมือทำการเขียนตั้งแต่เช้าตลอดไปจนถึงดึกคืนจึงวางมือ เมื่อเขาอายุครบบวช
มารดาจึงจัดการบวชให้ โดยจำพรรษาที่วัดสุวรรณาราม ธนบุรี

ในระยะที่บวชสองพรรษานั้น
นายสง่าได้มีโอกาสเข้าไปเขียนภาพรามเกียรติ์ที่พระระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดารามโดยมีพระเทวาภินิมิต (ฉาย
เทียมศิลปินไชย) เป็นผู้อำนวยการเขียนภาพที่นั่น เขาได้ฝากฝีมือไว้บนผนังพระระเบียงอันเป็นที่ยกย่องกันมาก
หลังจากลาสิกขาแล้วก็มาตั้งร้านขายเครื่องตีที่หลังโรงพยาบาลศิริราช โดยให้บิดาเป็นพี่ชาย
สวนตนเองไปทำงานประจำที่ร้านคณะช่าง อันเป็นร้านช่างเขียนรับงานเขียนต่าง ๆ และทำปลือกด้วย
ทำงานอยู่ร้านคณะช่างได้สองปีก็ลาออก และไปทำงานที่โรงพิมพ์บุญครอง

สง่าสมรสเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๙ แล้วเลยคิดว่าจะตั้งตนด้วยการทำพู่กันขาย
เขาพากเพียรแก้ไขดัดแปลงพู่กันจนดีได้ระดับมาตรฐาน กิจการของเขาดำเนินมาด้วยดี
นับว่าเป็นโรงงานทำพู่กันแห่งแรกของเมืองไทย

เนื่องจาก สง่า มะยุระ
ได้เคยร่วมงานเขียนภาพที่พระระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดารามกับพระเทวาภินิมิต
ซึ่งคุณพระก็ได้ช่วยแก้ไขดัดแปลงให้หมดจด เขาจึงมีความเคารพและนับถือคุณพระเป็นครูตลอดมา
สมัยต่อมาเมื่อภาพเขียนที่วัดพระแก้วเกิดชำรุดเสียหายมาก
แม้ว่าเขาจะชรามากก็ยังมีโอกาสเขาไปช่วยเขียนซ่อม บางห้องก็เขียนใหม่ทั้งหมดจนสำเร็จ

ผลงานของ สง่า มะยุระ มีอยู่หลายแห่ง เช่น ออกแบบลวดลายตกแต่งหน้าบัน
ซุ้มประตูหน้าต่างให้พระอุโบสถวัดราชบูรณะ เชียงสะพานพุทธ ซึ่งสร้างขึ้นใหม่
และยังออกแบบให้วัดสี่ทิศและวัดกอไผ่ที่อยู่ชานเมือง
ระยะหลังนี้เขามีฐานะมั่นคงร่ำรวยจากกิจการค้าโรงงานทำพู่กัน
เขาจึงช่วยทำงานแก่พระพุทธรูปศาสนาโดยไม่รับเงินค่าจ้างเลย
บางครั้งถ้าทางวัดขาดแคลนเงินก็ยังช่วยทำบุญรวมด้วย

สง่า มะยุระ ถึงแก่กรรมวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑
นับว่าเขาเป็นจิตรกรรุ่นเก่าที่มีอาชีพเป็นจิตรกรมาตลอด และตั้งตัวได้ด้วยความพากเพียร ละเอียดฝีมือโดยแท้

ข้อมูลที่เล่ามานี้ “ของคำถาม” ได้มาจากหนังสือ พจนานุกรมศิลป์ ของสำนักพิมพ์เมืองโบราณ

“ข้อมูลสนับสนุนจากหนังสือ ๑๐๘ ของคำถาม / สำนักพิมพ์สารคดี”

สำเนาจากเว็บไซต์ สนุก.คอม